

MAATSCH. DER NEDERL. LETTERK.

TE LEIDEN.

Catal. bl.

Geschenk van Tooneelstukken, 1841.

1095
D32

DE
W A R E
H E L D E N M O E D ,
T O O N E E L S P E L .

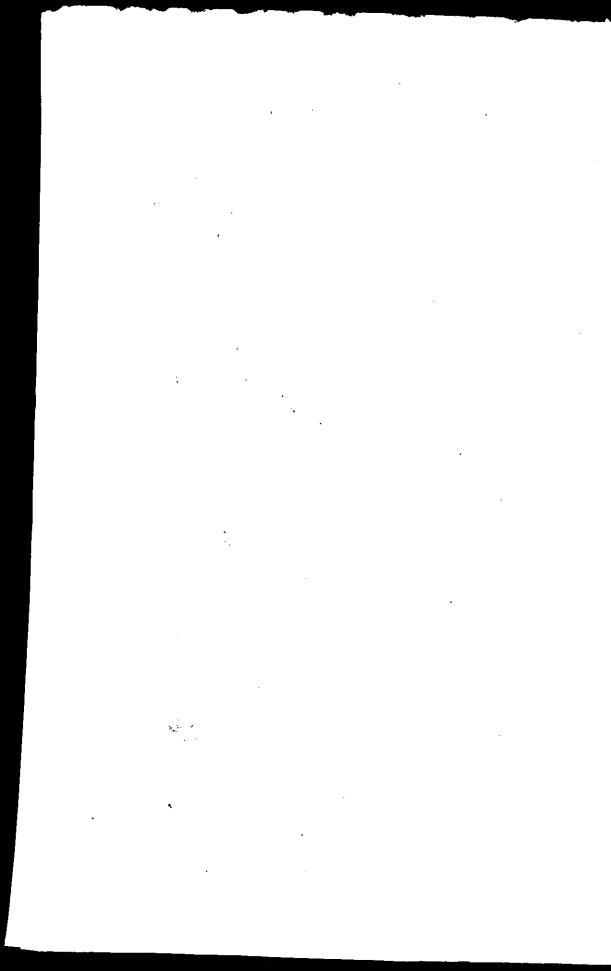
GEVOLGD NAAR HET FRANSCH VAN
D U V A L E N P I C A R D ,
D O O R
P I E T E R J O H A N N E S U Y L E N B R O E K .

Te AMSTELDAM, by
P I E T E R J O H A N N E S U Y L E N B R O E K .

M D C C X C V I

NED.
LETTERK.

When honour is a support to virtuous principles , and runs parallel with the laws of God and our country , it cannot be too much cherished and encouraged : but when the dictates of honour are contrary to those of religion and equity , they are the greatest depravations of human nature , by giving wrong ambitions and false ideas of what is good and laudable ; and should therefore be exploded by all governments , and driven out as the bane and plague of human society.

THE SPECTATOR , vol. II. N°. 99.

Go on , brave man , immortal glory is thy fortune , and immortal happiness thy reward.

THE SPECTATOR , vol. II. N°. 152.

P E R S O N A A D J E N.

FIRMIN, *lieutenant der vrywilligen.*

HENRI, }
MELCOUR, } *vrywilligen.*

MICHEL, *oud krygsman, stil levende.*

DE KOMMANDANT DER STAD.

EEN JONGE LOOPER, *in dienst van de burgeres Saintfar.*

EEN VRYWILLIGE.

VERSCHEIDEN VRYWILLIGEN.

SOFIË, *dochter van Michel.*

KRYGSVOLK.

*Het tooneel is op het grondgebied van eene grensstad,
buiten de wallen: men ziet aan de eene zyde het
huis van Michel, en, aan de andere, dat van
de burgeres Saintfar.*

D E
W A R E
H E L D E N M O E D,
T O O N E E L S P E L.

E E R S T E T O O N E E L.

FIRMIN, HENRI.

HENRI.

't Is zeer aangenaam de wacht te hebben by zulk
fchoon weêr. Hoewel buiten de stadswallen, fchynen
alle de mooie vrouwtjes uit de stad te hebben afgespro-
ken om hier voorby te wandelen , terwyl ik op myn'
post ben.

FIRMIN.

Zy wisten misfchien dat gy de wacht had.

HENRI.

Dat kon wel. Maar ik ben eindelyk afgelost, en ik
heb den morgen vry.

FIRMIN.

Begceef u niet verre van uw' post.

HENRI.

De kapitein vergunt ons hier in den omtrek te wan-
delen. Men zegt dat wy niets van den vyand te vree-

A

zen

2 DE WARE HELDENMOED;

zen hebben; ik wil het gelooven; maar de pligt van een' foldaat, vooral die de wacht heeft, vordert gereed te zyn om den vyand te ontfangen: ik zal my, op myn woord, ook niet verre verwyderen. Maar gy, wat zult gy van daag doen?

FIRMIN.

Ik ga by Michel.

HENRI.

Dat is, gy gaat naar beminnellyke Sofië; dit verstaat zich. Gy spreekt niet, en gy vryt met eene stille trom. In 't kort, 't is een aartig meisje, dat alles bezit om u aan haar te verbinden, tederheid, gevoel . . .

FIRMIN.

't Is een aartig meisje, dat uw en myn ontzag verdient.

HENRI.

Ik wil háár beleedigen, noch ú mishagen!

FIRMIN.

Ik weet het, beste Henri; maar sinds eenigen tyd spreekt gy op eene wyze, die u niet eigen is: gy hebt dit te danken aan het gezelschap, waarmede gy verkeert. Luister, vrind! ik moet u myn hart ontsluiten: sinds lang zucht het heimelyk, en gy-alléén verscheurt het! . . . Ik beschouw u als myn' geliefden broeder; ik zal nooit vergeten wat ik aan uw' vader, aan myn' achtenswaardigen weldoener, verschuldigd ben. Hy droeg voor myne kindsheid zorg, en deed my deelen in eene tederheid, die hy aan zyn' zoon-alléén verschul-

schuldigd was. Van myne vroege jeugd af heb ik u niet verlaten. Nooit hebben wy met elkander verschiil gehad. Had gy cenig verdriet, gy stortte het in myn* boezem uit; ik deelde 'er in; ik vertroostte u, en deze uwe ontlasting verzagte uw leed. Maar nu, hoe verscheelt uw gedrag nu van toen! Nu ontvlugt, nu vreest gy my, en gy zoekt by vreemden het vermaak dat gy eertyds by uwen vrind ontmoette.

HENRI.

Weet gy wel dat gy overheerelyk preëkt, myn waarde Firmin? Ik vlugt, ik vrees u niet; maar, kyk, moet ik op myne jaren als een Kato leven? mag ik met myne makkers niet verkeeren?

FIRMIN.

Ja, als ze achtenswaardig zyn.

HENRI.

Zy zyn het allen, hoop ik.

FIRMIN.

Ja, allen; wy hebben slechts een' deugniet 'er onder. Door wat ongeluk verkiest gy, en vyf of zes anderen onzer vrienden, het gezelschap van Melcour boven het onze?

HENRI.

Maar ik begryp niet wat Melcour u heeft gedaan? gy spreekt altyd kwaad van hem.

FIRMIN.

Dat komt dat ik vruchteloos naar reden zoek om goed van hem te spreken.

4 DE WARE HELDENMOED,

HENRI.

Hy is dapper.

FIRMIN.

Hy verbeeld het zich mogelyk, omdat hy twee a drie jaar in den zadel heeft gezeten.

HENRI.

Hy is mild.

FIRMIN.

Zelfs verkwistend, gelyk alle dobbelaars.

HENRI.

Eerelyk.

FIRMIN.

Hy zegt het te veel, om het te gelooven.

HENRI.

Maar gy vonnist fchielyk. Wat blyk hebt gy van zyne kwade trouw?

FIRMIN.

Ik heb reden hem sterk te verdenken. Die Melcour is niet anders dan een gewezen edelman, de dobbelhuizen uit Parys ontloopen, zonder zeden, zonder beginfelen, zonder vaderlandsliefde: hy heeft de cere, die hy weinig verdient, een voorstander der vryheid te zyn. Naauwelyks in guarnizoen gekomen, volgt hem eene looze indringster, eene arglistige vrouw: zy verbluft, door haar' bespottelyken opschik, de cenvoudige en zedige tooifels onzer stille burgeressen: zy vertoont eene schaamteloze weelde, en trotseert onze rykste ingezetenen, die te wys zyn om voor haar onder te doen. Melcour voert tot haar alle die jonge lieden, die, door
hun

hun vermogen, hare pracht en hare vermaken kunnen betalen. Men drinkt 'er, men speelt 'er, en dikwyls heb ik u uit dat gevarelyk huis zien komen vermoeid van zwelgery, of wanhopig over het verlies van uw geld.

HENRI, *ter zyde.*

Helaas! wat hy zegt, is al te waar.

Overhuid.

Voor een' krygsman zyt gy ook wat te zedig.

FIRMIN.

Ik heb u vruchteloos willen geleiden in die huizen waar ik verkeer: dit huis, by voorbeeld, dit, van den braven Michel, zou u een aangenaam gezelschap opleveren: men houd 'er noch van grootfche complimenten, noch van gedurige feesten; men wyd 'er den dag aan den arbeid, en de nacht aan de rust toe; men vind 'er openhartigheid, goedheid, en deugd; de vermaken zyn 'er eenvouwdig, en zuiver; maar men geniet ze 'er zonder wroeging: Michel is de eerelykste kaerel.

HENRI.

Zeer eerelyk, inderdaad, want zyne dochter is beminlyk; niet waar, Firmin? Kom, wees openhartig: de reden, die u het huis van Michel doet verkiezen, is niet zo zeer zyn gezelschap als wel dat van Sofië: gy bemint haar, en de liefde . . .

FIRMIN.

Ja, ik bemin Sofië, en wel met al myn hart: zy is goedaartig, en deugdzaam; maar, buiten deze liefde, waarvan gy rept, zou ik toch met den eerelyken Michel

6 DE WARE HELDENMOED,

verkeeren : zyne openhartigheid , zyne ondervinding ; het verslag zyner veldslagen , zyner reistogten , neemt my in , en altoos leer ik iets uit zyn' omgang.

HENRI.

Ik erken myn ongelyk , en bewonder u. Ik wenschte als gy te leven ; maar . . .

FIRMIN.

Maar , doe 'er uw best toe , en blyf by my.

HENRI.

Ik zou by u blyven !

FIRMIN.

Kost het u iets te belooven uwen vriend niet te zullen verlaten ?

HENRI.

Neen , zeker ; maar . . .

FIRMIN.

Zo gy wist hoe veel gy uwen goeden naam benadeelt door uwe verkeering met die juffrouw Saintfar.

HENRI.

Denkt gy dat ?

FIRMIN.

Voor de geheele waereld zou ik myn' voet niet over haren drempel willen zetten. Men heeft my vruchteloos daartoe willen overhalen. Ik zou my schamen zo men my uit haar huis zag komen. Ik verkeer dagelyks by Michel , en ik ben verzekerd , dat zy , die 'er my zien uitgaan , zeggen : Fermin moet een goed mensch wezen , want hy verkeert niet dan met eerelyke lieden.

HEN-

HENRI.

ô Myn vrind , gy overreed my. Ja , ik wil u navolgen , ik wil alléén met u omgaan , en ik verzaak alle myne overige gezelschappen.

FIRMIN.

Goed zo , myn waarde Henri , goed zo. Ik ben grootsch op de zegepraal , welke de vriendschap , welke de reden op uw hart heeft behaald. Om te beginnen met u te genezen , om u van heden af den reinen wel lust van een eerelyk gezelschap te doen smaken , verzoek ik u by Michel te komen middagmalen. Ik ga iemand in de stad spreken , en ben in weinig oogenblikken weder hier by u. Gy zult my wachten?

HENRI.

Ik zal u . . .

FIRMIN.

Zonder afscheid dan , waarde Henri.

Hy omhelst hem.

Ik ben voldaan: ik heb myn' vrind wedergevonden.

T W E E D E T O O N E E L.

HENRI, *alleen.*

Firmin heeft gelyk. Ik gevoel al te wel de waarheid zyner verwytingen. Maar deze beminnellyke Saint-far heeft zo veel vermogen op myn hart; zy is zo schoon! 't Is dan waar dat men die geen beminnen kan die men niet acht, want ik kan voor myzelven niet verbergen dat dit huis my zeer verderfelyk is: ik heb

8 DE WARE HELDENMOED,

'er verloren alles wat ik bezat, en ik keer 'er weder in. Neen, ik zal 'er niet weder inkeeren; ik wil den raad van mynen vriend opvolgen. Ik ben eindelyk redelyk, voor al myn leven. Laat Melcour nu met zyne verleidende praatjes vry komen; ik tart hem, my tot Saintfar weder in te sleepen.

D E R D E T O O N E E L.

MELCOUR, HENRI.

MELCOUR.

Ha! zyt gy het, myn beste Henri! ik vind u recht van pas.

HENRI.

Goeden dag, Melcour.

MELCOUR.

Gy zyt wel gelukkig zulk een' vooruitziend' vriend te hebben.

HENRI.

Hoe zo?

MELCOUR.

Ik moet u wel zeer beminnen, om my dus met uwe plaaisierpartytjes in te laten.

HENRI.

Ter zaak'.

MELCOUR.

Ik hoor dat gy de wacht hebt, dat uw post hier is, en by geluk vlak by onze beminnellyke Saintfar. Ik
laat

laat een ontbyt gereed maken, het smakelykste van de geheele waereld: Champagne wyn, oesters, beste vrienden. Gy hebt te nacht gewaakt, gy zult honger hebben. Wy zullen eten, drinken, zingen, en gy kunt daar rustig het uur afwachten dat men u zal komen roepen; niet waar?

HENRI.

Het spyt my, maar ik kan niet.

MELCOUR.

En waarom kunt gy niet?

HENRI.

Ik heb Firmin beloofd van daag by hem te zullen blyven.

MELCOUR.

Ha! ik begryp u: de veldpaap zal u zyne predikaasje voorgepreveld hebben. Wat was zyn tekst? de zeden?

HENRI.

Weet gy wel, Melcour, dat gy van myn' vriend spreckt?

MELCOUR.

Zeër wel; ik wil geen kwaad van hem spreken; ik bemin hem zelfs zeer sterk: hy is een wellevend man. Maar die eerelyke lui zyn somtyds zo vervelend, zo vervelend!

HENRI.

Firmin behoort daar niet onder: hy vereenigt gezonde reden met diepe kunde en een juist oordeel. Ik erken dat hy wat gestreng is ten opzigt der uitspanningen.

10 DE WARE HELDENMOED;

MELCOUR.

Gestreng? zelfs bespottelyk. God beware my dat ik hem in uwe oogen verlagen zou; maar, waar brengt hy u van daag?

HENRI.

By Michel: wy zullen 'er eten.

MELCOUR.

Ha! by Michel: mynheer Firmin is niet gek voor iemand, die voor nieuweling speelt.

HENRI.

Hoe dat?

MELCOUR.

Hy brengt u daar, opdat gy den vader zult onderhouden, terwyl hy de dochter caresfeert: ô, 't is zeer eereelyk!

HENRI.

Melcour, spreek bescheidener van eene achtenswaardige famielje.

MELCOUR.

Ik, ik spreek 'er niet van dan naar het algemeen gerucht. Men zegt openbaar dat Michel verstandig zal handelen zo hy zyne dochter, vóór het einde van den veldtogt, uittrouwt. Dat is zeker myne schuld niet, neen.

HENRI.

Dit is een vuile laster.

MELCOUR.

Aan het zedige voorkomen van onzen lieutenant zou men het zeker ook niet zeggen. Ik verbeeld my u alle
vier

vier te zien. Dat is eene schildery! De goede Firmin vier schreden van zyne schoonheid, haar niet dan met de oogen toesprekende, zwaar zuchtende, gelyk een nieuweling in de liefde by zyne eerste gewaarwording; het jonge nufje blozende en verbleekende, en verdceld tusfchen haar' vryer en haar naaiwerk; en myn waardige vrind, in een' hoek, luisterende naar het doodelyk verhaal der eindelooze veldflagen van vader Michel, door eene voorbeeldige toegevendheid den verliefden gloed van anderen aankweekende, terwyl hy zyn' tyd zo voortreffelyk voor zichzelve zou kunnen besteden by de aanbiddelykfte schoonheid.

HENRI.

Wat zegt gy?

MELCOUR.

Ik weet niet hoedanig gy jonge luidjes het maakt: gy ontruikt ons alle onze vrouwtjes: uw onnoozel voorkomen zegepraalt op onze verdienste, onze ondervinding. De bekoorelyke Saintfar droomt alléén van u.

HENRI.

Kom, gy spot.

MELCOUR.

Op myne eer. Voor my, ik had oogmerken; als uw goede vrind zou ik ze aan u hebben opgeöfferd; maar, dewyl gy 'er van afziet, zult gy my wel vrylaten myne genegenheid op te volgen. Vaar wel, beste Henri, ik wensch u veel vermaak by de Michels.

HENRI.

Luister, Melcour.

MEL-

12 DE WARE HELDENMOED,

MELCOUR.

Wel?

HENRI.

't Is maar voor het middagmaal dat ik Firmin beloofd heb . . .

MELCOUR.

't Is eerst negen uren.

HENRI.

Ik heb dan noch vyf uren voor my vry.

MELCOUR.

Ja, maar ik wil u de vrucht niet doen verliezen der goede lesfen van uwen waarden Firmin. Hy bemint my juist niet al te zeer; en, wat meer is, men zal by Saintfar spelen . . .

HENRI.

Dat komt goed: ik heb geen geld.

MELCOUR.

Ik ben dan misfchien uw vriend niet? Myne beurs, myn degen, myn bloed, is dan niet tot uw' dienst? Als Firmin dit hoorde, zou hy zeggen dat deze aanbiedingen alleen gefchikt waren om u te verleiden. Ik ga derhalve heen . . .

HENRI.

Eén oogenblik, Melcour. Kan het 'er van myn' kant wel dóór dus een huis te vermyden waar ik met zo veel beleefdheden overladen ben?

MELCOUR.

Zeker, deze bekoorelyke vrouw zal zeer boos zyn: zy verwacht u.

HEN.

HENRI.

Zo ik 'er zelf eens naar toe ging, om haar verschooning te vragen, en haar myn leedwezen te betuigen?

MELCOUR.

Dat zou veel beter zyn. Maar zult gy wel krachts genoeg hebben, om haar dan te verlaten? Beraad u wel.

HENRI.

Ô Vrees niet. Kom, wél ingezien, is het best haar te spreken. Maar, ik verzeker u, dat, noch de aanvalligheden van Saintfar, noch de verzoekingén onzer makers, my myn woord omtrent myn' vrind zullen doen breken.

Hy treed by Saintfar in huis.

MELCOUR.

Ach! ikzelf zal de eerste zyn om u uit dit huis te rukken, omdat het tegen myne beginsels strydt myn woord te geven, en het niet te houden. Hy is geknipt. — Ha, daar komt Sofië, het lieve meisje van onzen waarden lieutenant. Zy is wel gemaakt, houding, kleur, oogen... in Parys zelfs zou ze fortuin maken.

VIERDE TOONEEL.

SOFIË, MELCOUR.

SOFIË.

Ik dacht Firmin hier te vinden... Ach, 't is die leelyke Melcour.

MEL-

14 DE WARE HELDENMOED,

MELCOUR.

Waar ga je zo heen, bevallige Sofië?

SOFIË.

Ik ga . . . „Wat zal ik hem antwoorden . . . Zyn aanzien doet my blozen.”

MELCOUR.

Weet je wel, Sofië, dat je aanbiddelyk schoon bent, op myne eer!

SOFIË.

„Wat praat hy al!” . . . Mynheer!

MELCOUR.

Kom, kom, gy bloost, en dat op uwe jaren; maar dat is omdat gy de hoogste bekoorelykheden bezit: deze gestalte, deze houding, dit voorkomen . . .

SOFIË.

Ik bid u, laat my gaan.

MELCOUR.

Neen, verdord, dat gedoog ik niet. Ik weet waarom gy my zoekt te ontwyken. Onze lieve kameraad wacht u. Gy vreest zyne minnenyd. Hy heeft recht op u, ik weet het; maar, ondanks zyn recht, moet hy u zien liefkozen. Uwe gedaante is veel te innemend.

SOFIË.

Gy belcedigt my, en ik ben verwonderd . . .

TOONEELSPEL.
VTFDE TOONEEL.

15

SOFIË, MELCOUR, FIRMIN.

FIRMIN, *achter op het tooneel.*

Hoe! de goede Sofië by dien snooden Melcour!

MELCOUR.

Wel zo! ernstig! wat kinderachtigheid! 't is eene kleine kokettery van uwe zyde. Gy weet dat dit knorrig gelaat u duizendmaal aantrekkelyker maakt. Maar, ik zal u verlaten, zo gy my vergunt deze schoone hand te kusschen.

SOFIË.

Mynheer . . . Laat af . . . Zo myn vader . . . Hoe durft gy met het kleed dat gy draagt . . .?

FIRMIN, *toetredende.*

Dat hy draagt! zeg, dat hy onteert.

SOFIË.

Ach! zyt gy het, Firmin?

MELCOUR.

„Duivelsche kwelgeest!” . . . Hoe! onze lieve kameraad beluisterde ons!

FIRMIN.

Uw kameraad? ik ben het niet, en niemand behoort u dien naam te geven: wy zouden gelukkiger zyn; wy zouden ons dikwyls niet behoeven te schamen voor de oogen dier brave burgers, die ons hun verblyf ontfluiten.

MELCOUR.

Eil eil ik heb dan deel in uwe preëk?

FIR-

FIRMIN.

Het raakt my niet of gy de uitdrukking myner verontwaardiging eene preëk noemt of niet; maar ik zal u de waarheid zeggen. Ja, mynheer, gy, en uws gelyken, die 'er echter gelukkiglyk maar weinigen zyn, gylieden onteert, ik herhaal het, het kleed dat gy draagt. Dank zy dit achtenswaardig kleed, het merk der vryheid en vaderlandsliefde! de medelydende burgers, genegen om ons de rampen te vergoeden, waaraan onze stand ons blootstelt, verschaffen ons dikwyls den ingang in huis, en den omgang met hun huisgezin. Zo dra gy 'er intreed, berekent gy terstond wie uwe slachtoffers zullen zyn. Hebben zy dochters, gy verleid haar. Hebben zy vrouwen, gy zaait wantrouwen tusfchen de echtgenooten. En, trots op uwe ondankbaarheid, ontwykt gy hen, en laat, ten loon der weldaden, aan u zo mild bewezen, niets ná, dan de tranen der slachtoffers uwer vuige driften, en het bitterste berouw der vaders en der echtgenooten, omdat ze te teêr gevoelig en te vertrouwend met u gehandeld hebben.

MELCOUR.

De onschuldigste grapjes neemt gy altoos ten ernstigste op.

FIRMIN.

Gy hebt gelyk. Ik weet dat de zeden, de rechten der gastvryheid, en de deugden, by u slechts grapjes zyn. Maar, gy houd u te lang op. Henri wacht u. Hy is zonder twyfel in dat huis; hy speelt 'er, op uw' raad: ga by hem. De priesteresse heeft het offer op-

opgetooid; men wacht slechts naar u om het te keelen.

MELCOUR.

Ik beantwoord dien hoon niet. Gy zyt in uw boos humeur. Ook denkt gy niet wat gy zegt.

FIRMIN.

Ik zeg niets dan wat ik denk.

MELCOUR.

Ik moest kwaad worden over deze stoutheid; maar, ik wil u doen zien dat gy, met alle uwe wysheid, niet volmaakt zyt. Ik zal u een voorbeeld van gematigdheid geven. Gy zyt, buiten dat, de vriend van Henri, en deze certitel is genoeg om u thans te verschoonen.

Ter zyde.

Zal ik dan nooit gelegenheid vinden om my van dat lastig wezen te wreken!

Overluid.

Laat ik u niet hinderen.

Hy vertrekt.

Z E S D E T O O N E E L.

FIRMIN, SOFIË.

FIRMIN.

Wat is dit schepsel verachtelyk!

SOFIË.

Ja wel zeer verachtelyk. Wat onderscheid tusfchen u en hem! Wat boezemt gy beiden vlak tegenftrydige gevoelens in!

B

FIR-

28 DE WARE HELDENMOED,

FIRMIN.

Dien Melcour verfoeit gy?

SOFIË.

ô Zeker, met al myn hart.

FIRMIN.

Dat is eene bekentenis dat ge my bemint.

SOFIË.

En ik verberg het niet. Ik volg het voorbeeld en den raad van mynen vader.

FIRMIN.

Uw vader is een zeer eerelyk man.

SOFIË.

Herinnert gy u het gesprek van gisteren avond?

FIRMIN.

Ja. Ik drong hem, my zyne toestemming tot ons huwelyk te geven. Wel nu, Sofië?

SOFIË.

Wel nu . . . zie, daar komt myn vader: gy hebt niets meer te doen dan hem te bedanken.

Z E V E N D E T O O N E E L.

FIRMIN, SOFIË, MICHEL.

FIRMIN.

Hemel! is het mogelyk! myne Sofië! myn vader!

MICHEL.

Ho! ho! gy weet reeds dat ik besloten heb het te worden. Dat olyke guitje heeft het u gezegd.

FIR-

FIRMIN.

Wat dankbaarheid ben ik u verschuldigd!

MICHEL.

Geen dankbaarheid, myn vrind! Door haar aan u te geven, verzeker ik haar en uw geluk tevens. Gy zyt elkander even waardig. Zy is bevallig; gy zyt jong en sterk. Zy is goedaartig; gy zyt dapper. Zy is deugdzzaam; gy zyt een oprecht vaderlander. Gy hebt niets; ik heb niet veel: gy zult elkander niets te verwyten hebben.

FIRMIN.

Heb ik geen twee armen? ik zal de aarde bebouwen; ik zal 'er den rykdom uit opdelfen; ik zal dien genieten; en ik zal aan myn' arbeid-alléén myn onderhoud en geluk te danken hebben.

MICHEL.

Eén oogenblik, bid ik u. Ik stem toe, u myne dochter te geven, en uw huwelyk zodra doenlyk te voltrekken; maar ik wil niet dat gy de wapens nederlegt. Frankryk heeft uw' arm noodig, en, eer gy denkt om het land te bebouwen, moet gy 'er de vyanden van verjagen.

FIRMIN.

Maar, dit is ook myn oogmerk, vader.

SOFIË.

Moet hy vechten, zelfs ná zyn trouwen?

MICHEL.

Zeer zeker. Wat wilt gy dat hy by u zal doen, als al de Fransche jeugd tegen den vyand uittrekt? Hy

20 DE WARE HELDENMOED,

heeft den kryg begonnen, hy moet dien eindigen: dit is myn plan. Gy zult myne dochter trouwen; ik zal u myn' zoon noemen; gy zult my, zo gy kunt, een' kleinen vaderlander verwekken, dit is uwe zaak; daarna zult gy heen gaan, en by het eindigen des oorlogs zult gy al, of niet, wederkeeren.

SOFIË.

Hoe! hy zal niet wederkeeren! wat ysfelyk denkbeeld!

MICHEL.

Wel nu, hy zal dan wederkeeren; ik heb het ook veel liever, ik. Wy zullen hem omhelzen, en 's avonds zal hy ons de veldslagen verhalen, welken hy heeft bygewoond.

FIRMIN.

Zo als gy ons de uwen verhaalt.

MICHEL.

Ja, maar ik praat 'er niet met vermaak van: ik diende de dwingelanden; ik vocht, zonder te weten waarom. En gy, gy vecht voor onze kinderen, voor onze medeburgeren, in 't kort, voor het vaderland. Wat onderscheid! wat loopbaan voor uwen heldenmoed! gy begint, waar ik eindigde. Na een' drie-en-dertigjarigen dienst, eene drie-en-dertigjarige slaverny en pligt-betrachting, wierd ik lieutenant; ik woonde agt veldslagen by, en ontving tien wonden op myn ligchaam. Toen de laatste my belette verder te dienen, gaf men my myn affcheid, en honderd kronen jaarwedde. Het was, gelyk gy ziet, eene schoone zaak koningen te dienen.

ACT.

A G T S T E T O O N E E L.

FIRMIN, SOFIË, MICHEL, EEN JONGE LOOPER.

DE LOOPER, *tegen Firmin.*

Ik zocht u. Ik ging naar den burger Michel, om u dezen brief te brengen.

FIRMIN.

Van wien? en wie zyt gy?

DE LOOPER.

Hoe! kent gy my niet? Ik breng alle dagen vryery-briefjes aan verscheiden uwer makkers. Ik dien by de burgeresse Saintfar.

MICHEL.

Dat moet wel eene goede burgeresse zyn: zy schynt alle voorstanders der vryheid achter na te loopen.

FIRMIN, *na gelezen te hebben.*

Deze brief is van Henri: hy vraagt my om geld. Ongelukkige jongeling!

DE LOOPER.

Hy heeft my gezegd dat gy me iets voor hem ter hand zoud stellen.

FIRMIN.

Zeg hem, dat ik hem hier verwacht, dat ikzelf hem wil geven wat hy my afvraagt.

DE LOOPER.

Hy zal mogelyk niet kunnen komen: hy is drok bezig: hy drinkt, hy zingt; hy was een weinig boos toen hy inkwam, maar de Champagne wyn heeft dat alles

22 DE WARE HELDENMOED,

weer verdreven. Om kort te gaan, ik zal hem afroepen.

Hy vertrekt, en keert te rug.

Luister eens, burger Firmin: het verveelt my, niets anders te doen te hebben, dan boodschappen te loopen voor een aartig meesteresje. Hoe jong ik ben, ik brand van begeerte om myn vaderland te dienen.

FIRMIN.

Wel nu?

DE LOOPER.

Wel nu? zou het niet mogelyk zyn, door uwe bemiddeling, dat ik tamboer by uwe compagnie wierd? Ik kan reeds zeer mooi op de trommel slaan?

MICHEL.

Best, vriend lief! gy zyt een goede jonge: het zou een gruwelftuk zyn, u in handen van Saintfar te laten.

FIRMIN.

Ja, zonder twyfel, ik zal aan u denken; maar, ga Henri zeggen, dat ik hem verwacht.

NEG ENDE TOONEEL.

FIRMIN, SOFIË, MICHEL.

MICHEL.

Ik zie wel dat uw losbol u hier wat aan de praat zal houden. Ik heb honger; en, schoon ik geen Champagnen wyn drink, ik wil daarom toch niet minder ontbyten. Kom, dochter! — En gy, myn schoonzoon, gy kunt by ons komen als gy wilt. Vaar wel!

SOFIË.

Vaar wel, Firmin! gy blyft toch niet lang weg?

FIRMIN.

Ik zal dadelyk by u wezen.

TIENDE TOONEEL.

HENRI, FIRMIN.

FIRMIN.

Maar, daar is Henri: wat ziet hy 'er uit!

HENRI, *een weinig beschonken.*

Ik heb u verzocht my geld te leenen; kunt gy?

FIRMIN.

In wat toestand zyt gy!

HENRI.

Dat is de vraag hier niet. Kunt gy my dienst doen?

FIRMIN.

Ja, ik kan altoos myn' vrind verpligten. Zie daar alles wat ik bezit, de vrucht van myne spaarzaamheid.

Hy geeft hem zyne brieven tasch.

HENRI, *met aandoening.*

Dat zal u mogelyk bekrimpen?

FIRMIN.

Verpligt men zyne vrienden niet anders dan wanneer men het kan doen zonder zich te bekrimpen?

HENRI.

Welk eene naauwgezetheid! Ik weet niet, maar myn hoofd is my geheel in de war: de lucht heeft my bevangen.

FIRMIN.

Henri, wat bedroeft gy my! wreede Henri!

HENRI.

Ik befleur, dat, als men zyne vrienden zo dikwils op den toets stelt, men het hen eindelyk loof maakt.

FIRMIN.

Zyn het geldzaken, of is het zelfbelang, wanneer ik my op het punt zie van mynen vriend te verliezen?

HENRI.

En waarom zoud gy my verliezen? Ach, nooit, Firmin, nooit.

FIRMIN.

Ik herhaal het: gy ontwykt my, gy vreest myn byzyn. Waarom houd gy my uw woord niet?

HENRI.

Men heeft my meêgesleept . . . Ik dacht . . .

FIRMIN.

In wat toestand verschynt gy voor myne oogen!

HENRI.

Maar, ik weet niet wat gy aan my zien kunt!

Ter zyde.

Ik schaam my.

FIRMIN.

Gy wilt uwe schande vruchteloos verbergen. De natuur is te sterk. Dit bleek gelaat, die dryvende oogen, die waggelende gang . . . verraad u alles niet? Henri komt uit eene bandeloze zwelgparty, en hy komt 'er dronken uit.

HEN-

HENRI.

Ik, ik, dronken? Weet ge, Firmin..?

Ter zyde.

Ik weet niet wat ik hem zeggen zal.

FIRMIN.

En noch wel op wat dag? op een' dag, dat hy de wacht heeft; op een' dag, dat hy voor de vesting verantwoord moet! Zo alle uwe makkers u navolgden, wat zoude 'er van ons worden?

HENRI.

Weet ge wel, Firmin, dat ge my beledigt?

FIRMIN.

Ik beledig myn' vriend nooit; ik zeg hem de waarheid.

HENRI.

De waarheid is fomtyds beledigend.

FIRMIN.

Het zy zo, ik moet die spreken tegen iemand, dien ik hoog genoeg schat, om te gelooven, dat hy haar kan hooren.

HENRI.

Wel nu, ik zal haar op een' anderen tyd hooren; voor het tegenwoordige kan ik niet.

FIRMIN.

Neen! gy moet haar nu hooren. 't Zyn niet dan lage vleijers, die u sparen. Zie hier hoe ik tegen mynen vriend spreek; en gy zyt het, gy weet dit. — Henri, ziet gy de gevaren en de schande, die op uw hoofd kunnen nederstorten? Het leger kan slag moeten leveren;

de post kan besprongen worden; en, terwijl uwe makers dien vechtend verdedigen, ligt gy ergens in een' hoek, krachteloos, magteloos, moedeloos, door de natuur overweldigd. Gedompeld in eenen diepen slaap, gelyk aan dien der dood, kunt gy u niet verzetten tegen den voorspoed van eenen zegenpralenden vyand; en by uwe ontwaking zult gy alleen de schandelyke wroegingen gevoelen, dat gy noch in leven zyt, terwijl alle uwe makkers, als mannen van eer, op hunne posten, met roem voor het vaderland gesneuveld zyn.

HENRI, *ter zyde.*

Gy verplettert my.

Overluid.

En wat zoud gy toch wel zeggen tegen iemand, die u vreemd ware, zo gy dus tot een' vriend spreekt?

FIRMIN.

Ik zou tegen een' vreemd zeggen: Gy zyt een bloodaart!

HENRI.

Gy veronteert my.

FIRMIN.

Neen. Ik ken uw' moed. Ik weet dat dit uwe eerste feil van dezen aart is. Maar, ik herhaal het, zo ik tegen een' vreemd sprak, ik zou zeggen: Gy zyt een bloodaart! Gy moet voor de veiligheid uwer medeburgers verantwoord, en gy zyt niet in staat hen te beschermen: derhalve, gy vrees den dood onder de oogen te zien; gy verdient gestraft te worden. Ja, zo ik over zulk eenen te gebieden had, ik zou hem gestreng doen straffen.

HEN-

HENRI.

Gy zoud my dan straffen?

FIRMIN.

Zonder twyfel, en veel gestrenger dan een' ander', omdat gy in het geval zyt van te kunnen bespeuren welke gevolgen uwe dronkenschap kan naar zich sleepen, en omdat gy de middelen in uzelfen hebt om de schande van zulk eene ondeugd te voorkomen.

HENRI.

Ik weet dat gy, fier op uw' rang, altyd gereed zyt, om 'er met glans alle de pligten van te vervullen. De heerschzucht is zeker iets zeer voortreffelyks!

FIRMIN.

Gy bedriegt u. Ik bezit geen heerschzucht; ik bezit geen andere zucht dan die in het hart van alle Franschen moet heerschen: de zucht, namentlyk, om myn vaderland nuttig te zyn. En, zo ik genoodzaakt ben, in den dienst, u te toonen dat ik hooger rang dan gy bekleed, ik zal, buiten den dienst, u weten te bewyzen, myn waarde Henri, dat gy geen beter vriend hebt dan my.

E L F D E T O O N E E L.

HENRI, FIRMIN, MELCOUR.

MELCOUR.

Wel nu, noch niet gedaan? wy wachten u. Wilt gy dat Saintfar zelve u zal komen halen?

FIR-

FIRMIN.

Laat zy die moeite niet nemen: gy-alléén zyt 'er wel in staat toe: hy zal u niet ontsnappen. — Ô Myn arme Henri!

MELCOUR.

Ha! is onze waarde kameraad nóch dáár! zonder twyfel hebt gy een schoon zedelyk lesje gekregen, want hy spreekt niet met de menschen dan op een' zedelyken toon. Heeft hy straks zelfs niet met my..?

FIRMIN.

Wees gerust: dat zal niet weêr gebeuren. Gy zyt doof voor de stem der reden. Gy weet van blikken noch blozen.

HENRI.

Firmin, bedenkt gy..?

FIRMIN.

Ik bedenk dat dit de man is, die my myn' vriend heeft ontrukkt; en ik kan hem zonder afgryzen niet zien.

MELCOUR.

Altoos in den heldenstyl.

FIRMIN.

't Is zeker, dat die styl voor u niet geschikt is: men moet tegen u niet spreken dan met verachting.

HENRI.

Firmin, scheel uit.

FIRMIN.

Heb ik iets te ontzien? Zou ik, in het oogenblik, waarin, voor het eerst van ons leven, wantrouwen en haat tusfchen ons heerschen, moeten zwygen? Neen.

Ik

Ik verklaar openlyk dat deze vrouw Saintfar eene listige indringster is; dat mynheer haar in hare ontwerpen ondersteunt; en dat gy hun beider speelpop zyt: gelukkig, zo gy dit hellsche huis niet verlaat dan alleen met verlies van uw geld en uwe eer!

MELCOUR.

Dit gaat alles te boven, en ik zal weten . . .

HENRI.

Bedenkt gy, dat gy van myne vrienden spreekt, en dat . . . ?

FIRMIN.

Van uwe vrienden, ondankbare! ziet gy dan uwe vrienden in hen, die u uitplunderen, die u uwe pligten doen verzaken, die u onteeren?

MELCOUR.

'Er zal een tyd komen, dat ik u berouw zal doen hebben . . .

HENRI.

Geloofst gy, omdat gy my dienst hebt gedaan, het recht te hebben hen te beledigen, die my van belang zyn?

FIRMIN.

Gy weet dat geldzaken tusfchen een paar vrienden niets beteekenen. Ik heb myn' pligt gedaan, en u geen dienst bewezen.

HENRI.

Neem uwe gift weêr; ik begeer ze niet: gy doet ze my te duur koopen.

MEL-

30 DE WARE HELDENMOED,

MELCOUR.

Hoe! gy hebt geld noodig, en gy neemt geen toevlugt tot uw' vrind? All' wat hy heeft . . .

FIRMIN.

Wat lompe trek! En gy laat u door zulk een lokaas vangen!

HENRI.

Herneem uw geld.

FIRMIN.

Wel nu, ja, ik herneem het. 't Is zo veel minder voor de schurken, die u omringen.

HENRI.

Scheit uit, scheit uit: weet dat myn toorn . . .

MELCOUR.

Henri, word niet moeiljelyk. Op een' anderen tyd...

FIRMIN.

Op een' anderen tyd zal ik u geheel ontmaskeren.

HENRI.

Noch al! scheit uit, zeg ik u.

MELCOUR.

Om hier een einde aan te maken, kom, treden wy weêr in, by Saintfar.

FIRMIN, *zich vóór Henri stellende.*

Neen, gy zult 'er niet weêr intreden: ik zal het u beletten.

HENRI.

Hoe! ben ik niet vry?

FIRMIN.

Neen, gy zyt het niet, al moest ik my aan uwe gramfchap opofferen.

HEN-

HENRI.

Laat my los.

FIRMIN.

Myn vrind!

HENRI.

Ik ben het niet meer.

FIRMIN.

Hoor de reden, de vrindschap.

HENRI.

Gy vermeedert myn ongeduld; laat my los, zeg ik u.

FIRMIN.

Neen, ik zal u niet loslaten.

HENRI.

Wilt gy dan dat ik u vervloek?

FIRMIN.

Uw pligt roept u op uwen post.

HENRI.

Wat raakt dat ú?

FIRMIN.

Ik heb recht het u te zeggen.

HENRI.

Ik heb van u geen bevel te gehoorzamen.

FIRMIN.

Kom.

HENRI.

Zult gy my loslaten? De gramfchap doet my ftikken; myn hoofd duizelt.

FIR-

FIRMIN.

In weêrwil van uzelfen zal ik u behoeven: kom,
kom: ik zal u voortsleepen.

Hy trekt hem met geweld.

HENRI, *zich verweerende, geeft Firmin een' vuistslag.*

Nu zult ge my wellicht loslaten.

FIRMIN.

Een vuistslag! . . . Ongelukkige! Verdedig uw leven.

HENRI.

Ik ben te verre gegaan: ik verdien uwe wraak.

Zy trekken hunne degens.

MELCOUR.

Hou op, Henri! denk dat gy de wacht hebt; ook is
deze plaats niet geschikt om te vechten: gy wierd
mogelyk gezien, en gescheiden; en zulk eene beleedi-
ging, als gy hebt ontfangen, is niet af te waschen
dan met bloed.

HENRI.

Ongelukkige! wat heb ik gedaan!

MELCOUR.

Gy kunt niet vechten zonder getuigen. Firmin, ik
zal de getuige van myn' vrind wezen; maar, gy moet 'er
ook een' hebben: ik zal 'er u een' halen: wy zullen
hier weder by u komen, en dan zult gy de wet der
eere voldoen.

FIRMIN.

De wet der eere!

MELCOUR.

Wy hebben te goede gedachten van onzen lieutenant,

om te gelooven dat hy straffeloos zich een' vuistflag zou laten geven: hy zal weten dat zyne soldaten Fransche burgers zyn. Vaar wel, Henri: ik zal op het oogenblik weder hier zyn, en breng u verscheiden van onze makkers mede. Vertoef; begin niet zonder my: ik weet een plekje gronds, waar men elkander, op de gemakkelykste wyze der wereld, het hart kan dóórstoeten.

T W A A L F D E T O O N E E L.

HENRI, FIRMIN.

HENRI, *ter zyde.*

Wat deed ik? ik durf hem niet aanzien.

Overluid.

Firmin.

FIRMIN.

Wat wilt gy?

HENRI.

Myn vrind.

FIRMIN.

Ik, uw vrind!

HENRI.

Gy ziet my aan uwe voeten.

FIRMIN.

Wat doet gy daar?

HENRI.

Ik sneek om vergiffenis, die ik niet waardig ben.

Ik weet dat ik uw' haat, uwe verachting, verdien; maar,

C

Fir-

34 DE WARE HELDENMOED,

Firmin, verleen ten minste, eer gy door het staaf op een' verrader u recht verschaft, my uwe vergiffenis.

FIRMIN, *hem beschouwende, opheffende,
en omhelzende.*

Kom in myne armen. Wy zullen elkander hierna wel opheldering geven.

HENRI.

Myn waarde Fermin!

FIRMIN.

Druk my hartelyk aan uwen boezem, myn waarde Henri!

HENRI.

Neen, deze grootmoedige vergiffenis zal ik nooit vergeten, en mogt myn berouw . . .

FIRMIN.

Myn vriend, omhels my nochmaals: spreek van geen berouw, ik zal uw vergryp zo veel te eer uit myne gedachten zetten.

DE RTI ENDE T O O N E E L.

HENRI, FIRMIN, MELCOUR, VERSCHIEDEN
VRYWILLIGEN.

MELCOUR.

Wat drommel! ze omhelzen elkaër!

EEN VRYWILLIGE.

Maar, gy hebt ons verteld dat zy twistten?

MEL-

MELCOUR.

Hier ben ik, volgens belofte, met getuigen: nu kunt gy vechten: de post is bezet.

HENRI.

Hoe! de post bezet, zonder my!

MELCOUR.

Ei, kom, bedroef u niet: ik heb uw geval aan de geheele wereld verteld, en de kapitein, die de wet der eere kent . . .

FIRMIN.

Kent gy de wet der menschelykheid?

MELCOUR.

ô, De eene zo goed als de andere.

FIRMIN.

Dat zie ik.

HENRI.

Makkers! gy weet ons geschil: ik heb ongelyk, groot ongelyk: ik neem u allen tot getuigen welk eene voldoening ik geef. Firmin! gy ziet my op nieuw aan uwe voeten, om u vergiffenis af te vragen.

FIRMIN.

Gy allen hoort het: wilt gy dat wy zullen vechten? Zyne hand is misdadig, ja, maar zyn hart is onschuldig, en ik acht zyn hart meer dan zyne hand.

MELCOUR.

De uitflag fchynt vry zonderling, en zou wellicht doen denken . . .

FIRMIN.

Denk alles wat gy wilt. Henri heeft berouw, ik

fchenk hem vergiffenis, en wy zyn beter vrienden dan ooit.

MELCOUR.

Gy kunt een' vuistflag vergeven!

FIRMIN.

Ja, ik vergeef dien van de hand van Henri; omdat deze daad alleen eene vrucht is van zyne bedwelming, van zyne verbystering, en van uwe raadgevingen.

MELCOUR.

In 'er laad, eene ongemeene grootheid van ziel!

EEN VRYWILLIGE.

En die weinig verdedigers zal vinden.

FIRMIN.

Wat raken my de verdedigers? ik heb myn' plicht gedaan, en ik stel my liever aan de verachting der zotten bloot, dan aan de wroeging van myn' vriend te hebben vermoord.

MELCOUR.

Zo veel wysgeerte is verwonderlyk, maar men brengt ze niet veel in werking onder de krygslieden.

FIRMIN.

Des te erger: ik ben dan de eerste, die 'er een voorbeeld van geef.

MELCOUR.

Het is schoon; maar zo op het voorkomen zou men denken dat het meer naar lafhartigheid dan naar wysgeerte zweemde.

FIRMIN.

Gy zyt het niet, dien ik wil overtuigen van de fleske
aan-

aandoening, die my doordringt: gy zyt niet in staat om ze te waardeeren, zelfs niet om ze te gevoelen. Dit bloed, dat een onmenschelyk vooroordeel aan het stiaal myns vrinds wil hebben blootgesteld, behoort my niet, maar geheel aan myn vaderland. Zou ik, op het oogenblik dat myn vaderland myn bloed meest noodig heeft, zou ik, op dat oogenblik, zeg ik, hetzelfde daarvan verfteken? zou ik het vergieten, ten dienste eener zaak, die het vaderland geheel niet raakt? Neen! Laat ons het vooroordeel, dat men eere noemt, overlaten aan die beminnaars van zichzelven, die zich 'er een' pligt uitmaken, om elkander om een woord te vermoorden, en die bang zyn om soldaat te wezen. Voor my, myne eer bestaat in myn vaderland te dienen, en te beschermen. Men stelle my met die moordenaars der samenleving gelyktydig op den toets, en men zal zien wie best zyn' pligt volvoert, een zodanige, of ik.

MELCOUR.

Zodat de ontfangen vuistslag vergeten is. Maar, weet gy wel dat gy u aan de beschimping, en mogelyk aan voortgelyke beledigingen meer, blootstelt?

FIRMIN.

Beledigingen? van wie toch?

MELCOUR.

Wel, van uwe kameraads.

FIRMIN.

Ik vrees ze niet. De tederhartige krygsman, die de rechten der vriendschap kent, zal my roemen; de wysgeerige vaderlander my bewonderen; en de bloed-

38 DE WARE HELDENMOED,

aart . . . ô Wat raakt my hetgeen een bloodaart kan denken!

MELCOUR.

Ik beken u, dat, naar den toon, dien gy fomtyds by de menschen aanneemt, ik gedacht had, dat gy, by voorkomende gelegenheden, heeter van moed zoud zyn geweest:

FIRMIN.

En gy hebt gelyk: met ieder anderen, dan myn' vriend, sta ik 'er niet voor in, dat de hitte van myn bloed myne grondbeginselen niet overwonnen zoude hebben.

MELCOUR.

Gy hebt veel vrienden.

FIRMIN.

Gy behoort zeker niet onder dat getal; want, zo een wezen, gelyk gy, slechts in 't hoofd kreeg eene vernederende gebaarde te maken, ik zou hem oogeblykkelyk door het hart slooten.

MELCOUR.

Ik ben hier buiten het geval; en by ieder andere gelegenheid zal ik u weten te antwoorden. Maar, om weêr op uw geschil met Henri te komen: gy weigert dan voldoening te eischen wegens den ontfangen vuistslag?

FIRMIN.

Ja, zeg ik u. Moet ik het u noch ééns herhalen?

HENRI, tegen Melcour.

En wat dolheid hitst u tegen ons op, wreedaart, als gy zyt!

MEL-

MELCOUR.

De eer van de compagnie. Voor my, ik voorkom u, door te zeggen dat ik u, Firmin, niet meer zal gehoorzamen: ik begeer geen krygsöverste, die het merk der oneere op zyn voorhoofd draagt. Vaar wel, mynheer de lieutenant: wy zullen by den kommandant uwe kloekmoedige wysbegeerte lustig pryzen.

Hy vertrekt.

HENRI.

Ik volg u. Het voegt my, hem opheldering van het geval te geven: ik-alléén ben schuldig, en ik-alléén moet de straf ondergaan, of die van de wet, of die van het algemeen gevoelen.

Hy vertrekt.

EEN VRYWILLIGE.

Arme Firmin! ik beklaag u; maar gy moet vechten.

Hy vertrekt, met de overigen.

V E E R T I E N D E T O O N E E L.

FIRMIN, alleen.

Nee, ik zal niet vechten; neen, ik zal myn' vrind niet vermoorden. Indien alle myne kameraden de dwaling van deze weinigen toegedaan zyn, wel aan dan, dan zal ik vertrekken: dan zal ik my onder eene andere banier begeben; men zal niets van myn ongelukkig geval hooren; ik zal vechten; ik zal sterven; maar ten minste zal myn degen het bloed van een' broeder, van een' Franschman, niet vergieten.

C 4

VTF.

40 DE WARE HELDENMOED,
VFTIENDE TOONEEL.

FIRMIN, MICHEL.

FIRMIN.

Ach, myn dierbare Michel, myn tederhartige vader! 't is in uwen boezem dat ik myn harteleed wensch uit te storten.

MICHEL.

Wat deert u, myn waarde Firmin? wat is u overgekomen? gy maakt my verlegen.

FIRMIN.

Spreek, myn vader; hoe beschouwt gy het tweegevecht?

MICHEL.

Gelyk een woest gebruik, dat de menschelykheid doet yzen. Helaas! gy herinnert my een afgrysfelyk geval: een myner beste vrienden wierd daarvan het slachtoffer . . . Deze misdadige hand . . .

FIRMIN.

Ach, myn vader, hoe freelt het my dat gy 'er dus over denkt: gy verlicht myn hart. Weet dan dat ik beledigd, dat ik geslagen ben.

MICHEL.

Geslagen! en gy hebt den schaamtelloozen belediger het hart niet doorstooten!

FIRMIN.

't Is Henri, 't is myn beste vrind, 't is hy, dien ik myn' broeder noem.

MI-

MICHEL.

Wat raakt dat?

FIRMIN.

Hy was door den wyn bevangen; hy heeft zich aan myne voeten geworpen, hy heeft my om vergiffenis gebeden.

MICHEL.

't Staat hem al heel kluchtig dat bidden om vergiffenis; ja, dat zyn wel van die belèedigingen, die men door het bidden om vergiffenis herstelt.

FIRMIN.

Ik kom tot u als tot een' vrind, als tot een' vader.

MICHEL.

Ha, ik versta u: gy hebt eene byeenkomst bepaald; gy moet vechten; gy komt my verzoeken om uw getuige te zyn. Kom, myn zoon, gy vereert my met die voorkeur.

FIRMIN.

Neen, gy verstaat my niet; ik kom u raadplegen.

MICHEL.

My raadplegen over een punt van eer?

FIRMIN.

Ja; een onmenschelyk vooroordeel gebied my myn' vrind te vermoorden; en myne reden en myn hart hebben 'er een' afkeer van: wat moet ik nu doen?

MICHEL.

Mynheer Firmin, ik ben drie-en-dertig jaar foldaat geweest; ik heb meer dan eens geschil gehad; ik heb nooit iemand geraadpleegd.

42 DE WARE HELDENMOED,

FIRMIN.

Hoe! gy wilt . . !

MICHEL.

Wie? ik ! ik wil niet ; maar ik beken dat ik zulks van u niet had verwacht.

FIRMIN.

En gy ook, myn vader! gy verdrukt my!

MICHEL.

Uw vader ! die ben ik noch niet ; en ik twyfel of myne dochter wel een' man zal willen trouwen, die niet weet of hy wraak moet vorderen over een' ontfangen vuistslag. Vaar wel, mynheer Firmin; beraad u; voor my, ik heb u niets te zeggen.

FIRMIN.

Rechtvaardige Hemel ! Waarom toeft de vyand om ons aan te vallen? ik heb nooit zo sterk als nu begeert om met hem handgemeen te worden.

Men hoort het gebulder van het kanon.

Wat hoor ik?

MICHEL.

Het kanon.

Het gebulder vermeerdert.

FIRMIN.

Zal de Hemel myn gebed verhooren?

Z E S T I E N D E T O O N E E L.

FIRMIN, MICHEL; MELCOUR, geheel
verschrikt toefchietende.

MELCOUR.

Ach, wy zyn verloren; wy zyn verraden: daar is
de vyand.

FIRMIN.

De vyand! en gy zyt hier, bloodaart! volg my, en
laat ons zien wie den meesteu moed zal betoonen, de
wysgeer, die een vooroordeel durft trofieren, of de
zwetfer, die niet dan in een' tweestryd weet te
vechten.

Hy vertrekt.

MELCOUR.

Dat komt, omdat ik zeer wel een' degenfloot weet
af te weeren, maar een' kanonschoot! . . .

MICHEL.

Elendige! die taal verwondert my niet in uwen mond:
gy waart reeds lang te bedorven om dapper te zyn.
Maar gy, myn waarde Firmin! ik heb u kunnen belee-
digen, ik heb aan uw' moed kunnen twyfelèn; doch
my blyft krachts genoeg over, om u te vervolgen, en
om met u te overwinnen of met u te fterven.

MELCOUR.

Die goede man is zekerlyk gek.

MICHEL.

Ik vlieg om myn geweer te krygen. — Ha, ha, Oos-
ten-

44 DE WARE HELDENMOED,

tenryksche heertjes, wy zullen, hoop ik, weder kennis
samen maken.

Hy treed in zyn huis.

MELCOUR, *alleen.*

Eene mooie manier van bezoeken! Maar, wat ik niet
kan begrypen, is de gerustheid, waarmede alle die men-
schen een' veldslag beschouwen.

ZEVENTIENDE TOONEEL.

MELCOUR, DE LOOPER.

DE LOOPER.

't Is 't gebulder van 't kanon. Wel, verdord, hoe
behaagt my die muzyk! waarom ben ik noch maar veer-
tien jaren oud?

MELCOUR.

Ei, kyk! die kleine dolleman zou ook wel willen
vechten.

DE LOOPER.

Hoe! zyt gy daar, mynheer Melcour, terwyl alle
uwe kameraads in het vuur zyn? Foei! gy moest u
schamen.

MELCOUR.

Zwyg, stoute slungel! ik heb niet noodig lessen van
u te ontfangen.

ACT-

AGTTIENDE TOONEEL.

MELCOUR, DE LOOPER, MICHEL, SOFIË.

SOFIË, *geheel verschrikt.*

Myn vader!

MICHEL.

Laat my los, myne dochter: ik zal noch krachts genoeg hebben om my van dezen snaphaan te bedienen.

SOFIË.

Blyf, myn vader! neen, gy zult niet gaan.

MELCOUR.

Maar, zeker, vader Michel, uwe dochter heeft ge-lyk: het voegt de jonge luidjes . . .

MICHEL.

En wat doet gy dan hier, opgelukkige?

MELCOUR.

Wie? ik! ik hou u tegen, ik hou u hier.

DE LOOPER.

Terwyl gy vader Michel dan tegenhoud, hebt gy uw fabel niet noodig: laat my dien gebruiken: ik zal 'er my beter van bedienen dan gy.

Hy ontruikt Melcour den fabel, en loopt weg.

MELCOUR.

Ei, kyk, die kleine guit! daar loopt hy heen. — Gryzaarts, kinderen, de geheele wereld is woedend om te vechten.

MICHEL.

Behalve gy.

MEL-

46 DE WARE HELDENMOED,

MELCOUR.

Maar, hoe wilt gy dat ik zal vechten, nu hy my myn' fabel heeft ontnomen?

SOFIË.

Is het voor my niet ondragelyk genoeg dat ik voor het leven van myn' geliefden minnaar moet vreezen? moet daarenboven myn vader...? Op het enkele denkbeeld van 't gevaar, dat gy, myn vader, zult loopen, gevoel ik dat myne krachten bezwyken.

MICHEL.

Goede Hemel! zy word niet-wel... Myne arme dochter!

MELCOUR.

Ach, de-geliefde Saintfar is zonder twyfel ook bezweken; ik durf het wel zweeren.

Het kanon buldert voort.

Maar; men is hier niet zeer veilig; inderdaad, bergen wy ons: het zou zeer onaangenaam wezen het leven te verliezen om eene zaak, die ons niet behaagt. Kom, al wie maar kan, redde zich.

Hy vlugt.

NEGENTIENDE TOONEEL.

MICHEL, SOFIË.

MICHEL.

Myne dochter, myn lief kind, kom weder by, kom weder tot uzelve.

SOFIË.

Myn vader! ach, treê weder in: verlaat my niet.

MICHEL.

Wel aan, Sofië! hier ben ik: ik verlaat u niet.
 O Die schurken! wat zou ik een vermaak hebben, zo
 ik hen eens lustig mogt afrosfen, eer ik stierf.

SOFIË.

't Gerucht houd op.

MICHEL.

Ja, men is, zonder twyfel, thans met den blanken
 fabel bezig. Des te beter: de zege is dan zeker: die
 is der Franschen gelukkigst wapentuig.

SOFIË.

Wat is 'er dan toch van Melcour geworden?

MICHEL.

Zo waar, ik weet 'er niets van. Dat hem de duivel
 hale met alle zyns gelyken! 't Zyn allen bloodaarts, die,
 op den eersten vuurslag, de vlugt nemen, en, verraad!
 schreeuwen; die, eenstemmig met onze trouwelooze
 oversten, de oorzaak zyn der tegenspoeden, welken
 wy hebben moeten ondergaan. Maar, laat hen maar
 vlugten, laten de generaals ons maar verraden, de
 Fransche foldaat zal, in weêrwil der verraders en blood-
 aarts, zeker triomferen.

SOFIË.

Myn vader, hoort gy de trommel niet?

MICHEL.

Ja, 't is ons volk, dat te rug keert. Kom, myne
 dochter, wees vrolyk: wy zyn overwinnaars. Slapper-
 loot!

48 DE WARE HELDENMOED,

loot! die triomfmarsch herinnert my myne oude veld-
togten.

SOFIË.

Ach, zo Firmin behouden ware . . .

MICHEL.

En zo hy ware gesneuveld? moet hy niet vroeg of
laat sterven? zou hy ooit eene schooner gelegenheid
hebben kunnen uitvinden?

TWINTIGSTE TOONEEL.

MICHEL, SOFIË, DE KOMMANDANT DER STAD,
DE GEHEELE BEZETTING.

DE KOMMANDANT.

Spitsbroeders! gy hebt gevochten als vaderlanders.
Wat is 't my aangenaam, wat is 't my eene eere,
zulke dappere helden te gebieden! Wy zyn hier allen
by elkander; maar, ik zie dien Firmin niet, dien lieu-
tenant, wiens heldenmoed my nooit verdacht is ge-
weest, maar die, na het geval, dat gy my hebt ver-
haald . . .

MICHEL.

Kommandant, Firmin was in 't vuur, ik verzeker
het u: is hy hier niet, dan is hy dood. Maar, goedé
Hemel! daar is hy.

1814 1837

EEN-

EEN-EN-TWINTIGSTE TOONEEL.

MICHEL, SOFIË, DE KOMMANDANT DER STAD,
HENRI, FIRMIN, KRYGSVOLK.

*Firmin ondersteunt met de eene hand Henri, die licht
gekwetst is, en met de andere draagt hy een
vaandel, aan den vyand ontrukte.*

HENRI.

o Myn dierbare Firmin, om de maat uwer weldaden vol te maken, moest gy my noch in het leven behouden!

DE KOMMANDANT.

Hoe! Firmin, zelfs in het oogenblik waarin men u verdenkt . . .

FIRMIN.

Op die wyze moet men het verdenken logenstraffen. Spitsbroeders! gy hoort het, en ik verberg het niet: ik heb hem het leven gered: eischt gy nóch dat ik met hem zal vechten? ik heb dit vaandel aan den vyand ontrukte: acht gy me nóch onwaardig uw lieutenant te zyn?

EEN VRYWILLIGE.

Kommandant! het voorbeeld, ons door Firmin gegeven, moet niet verloren gaan. Ik eisch dat de eerste onder ons, die zyn' kameraad tot een tweegevecht durft uitdagen, als schelm weggejaagd, en onwaardig verklaard word het gemeenebest ooit weder te dienen.

D

AL

30 DE WARE HELDENMOED,

AL HET KRYGSVOLK.

Ja, ja!

DEZELFDE.

Dit is het niet all'. Onze kapitein is, als man van eer, aan het hoofd zyner compagnie, gesneuveld: wy verkiezen Firmin, om de open plaats te vervullen.

AL HET KRYGSVOLK.

Ja, ja!

MICHEL.

En ik, ik wil dat hy noch dezen avond myne dochter trouwe. — Sofië, dit zal, denk ik, niet met uwe begeerte stryden: ik zou wel willen zien dat gy my wederspraak.

SOFIË.

Wie ik, myn vader! ei, lieve Hemel! ik ben u nooit ongehoorzaam geweest.

FIRMIN.

Myne vrienden! myne kameraden! laat my adem halen! Welk een gelukkige dag voor myn hart! Ik heb myn vaderland gediend, ik huw eene waardige minnaresse, ik verdelg een ingeworteld vooroordeel, dat alle anderen overtrof, ik red het leven en mogelyk de eere van myn' vrind; want gy belooft het my immers, myn waarde Henri, gy zult dien Melcour niet meer zien...

HENRI.

O Nooit!

LAAT.

LAATSTE TOONEEL.

MICHEL, SOFIË, DE KOMMANDANT DER STAD,
HENRI, FIRMIN, DE LOOPER, KRYGSVOLK.

DE LOOPER.

De ongelukkige!

HENRI.

Wie dan?

DE LOOPER.

Melcour.

HENRI.

Wel nu?

DE LOOPER.

Wel nu, hy is gedeferteerd.

AL HET KRYGSVOLK.

Des te beter, des te beter.

DE KOMMANDANT.

Ja zeker, des te beter.

DE LOOPER.

Indien ik zo wel ook zyn' snaphaan als zyn' fabel
had gehad, zou hy my niet zyn ontsnapt: hy was
vyftig treden van my af.

DE KOMMANDANT.

Hy brenge by den vyand het vergif, waarmede hy
ons dacht te befmetten. Myne vrienden, 't vergryp,
't welk Henri heden heeft begaan, moet ons aanfporen
om voor altoos het hatelyke woord tweegevecht uit
onze vaderlandsche tale te verbannen, een woord dat

niets anders ons kan te binnen brengen dan de denkbeelden van adeldom en vorstelyk gezag. By de Franschen moet geen andere eer bestaan dan die van het vaderland te dienen.

VAUDEVILLE.

Wyze: *Gentils regards & doux maintien.*

FIRMIN.

Wat vind men zwetters op 't geweer,
Die met kunst in het schermen slagen,
Maar die, hoe dol op 't punt van eer,
In het vuur zich niet durven wagen!
Zy vellen hunne vrienden neêr, •
Koelbloedig, zonder boezemsarte,
Maar hoe 's lands vyand hen trotseer',
Zy gaan zyn woede nooit te keer:
Wat faalt hen daartoe? moed in 't harte.

HENRI.

Door helfche vleijery verblind,
Zag ik my ten verdere fleepen;
'k Beleedigde myn' besten vrind,
En heb my aan hem woest vergrepen;
Maar, daar 't berouw my straks verblind,
Belyd ik, met oprechte smarte,
Myn schuld, en smeek, ter deugd gezind,
Dat ik by hem vergifnis vind':
Wat dryft my daartoe? moed in 't harte.

SOFIË.

Gy, die uw jeugdig leven wyd
 Aan het doel dat u kan behagen!
 Gy moet, in uwen lentetyd,
 Eerst het heil van uw land bejagen;
 En als gy dan verwinnaars zyt,
 Dan loonen we uw geleden smarte
 Met wakker kroost, dat u verblyd,
 En eens voor 't heil der vryheid fryd:
 Een vrouw heeft daartoe moed in 't harte.

MICHEL.

Ik waagde eertyds, in 't stoutst bestaan,
 Voor een' vorst, dien ik haat, myn leven
 Maar, ach, de diensten, hem gedaan,
 Zyn myn land zonder nut gebleven,
 Ik voel myn hart van yver slaan,
 Al zwicht myn kracht, tot myne smarte;
 Ja, schoon ik haast in 't graf moet gaan,
 'k Brand om tirannen neêr te slaan:
 Ik heb noch daartoe moed in 't harte.

DE KOMMANDANT.

Wy zien ons nieuw gemeenebest
 In het eind' glansryk triomferen.
 De vorsten, door hunn' angst geprest,
 Poogden saam' vruchtloos 't om te keeren;
 't Ontaarte kroost van 't Fransch gewest

54 DE WARE HELDENMOED, *zng.*

Bedoelde vruchtloos onze finarte.

Wat deed hen bannen als 's lands pest?

Wat heeft de vryheid hier gevest?

Wat schonk ons triomf? moed in 't harte.

17 $\frac{1}{4}$ 96.

E I N D E.

MISSTELLINGEN.

Bl. 2. *regel* 9 *staat*: naar *lees*: naar de
— 43. — 22 — *vervolgen* — *volgen*

By den boekhandelaar Uylenbroek, te Amsteldam,
in de Nes, zyn de volgende Werken gedrukt
en te bekomen:

H. Asfchenbergh, poëzy, 4to.	.	.	.	f	3 : —
			grootp.	.	5 : —
N. S. van Winter en L. W. van Merken, Tooneelpoëzy, 2de deel, 4to	.	.	.		4 : —
			grootp.	.	6 : —
ling, brieven enz. met pourtr. 4to.	.	.	.		6 : —
			grootp.	.	9 : —
La vertu pour guide, Aan de Britten, 4to.	.	.	.		4 : —
			grootp.	.	6 : —
Lykdichten op L. W. v Winter, geb. v. Merken, 4to.	.	.	.		1 : —
			grootp.	.	1 : 10
J. F. Helmers, Socrates, in drie zangen, 4to	.	.	.		2 : —
			grootp.	.	3 : —
— — — op Wattier, 4to.	.	.	.		2 : —
J. Lutkeman, Poëzy, 4to	.	.	.		3 : —
			grootp.	.	5 : —
B. Huydecoper, Gedichten, 4to.	.	.	.		4 : 10
			grootp.	.	6 : —
F. van Steenwyk, Gedicht en andere Geschrift. 4to.	.	.	.		2 : 5
			grootp.	.	3 : 15
— — — Leven van S. Feitama, 4to. met het pourtr	.	.	.		— : 10
			grootp.	.	— : 15
J. Nomsz, Willem de Eerste, 4to. met twee pourtr.	.	.	.		5 : —
			grootp.	.	7 : 10
— — — Mengelwerken, 4to.	.	.	.		3 : —
			grootp.	.	5 : —
F. de Haas, Gedichten, 4to.	.	.	.		2 : —
			grootp.	.	5 : —
Lykzangen op L. Pater, 4to.	.	.	.		— : 10
			grootp.	.	— : 16
Lykdichten op B. de Bosch, 4to. met het pourtr.	.	.	.		1 : —
			grootp.	.	1 : 10
Jan Lugt, Dirksz, Godsdienst, gr. med 4to.	.	.	.		— : 11
Izaak Bilderdyk, op Siraalman, gr. med 4to.	.	.	.		— : 6
Beaufobre en L'Enfant, Aanteek. over 't N. T. 2 deelen, 4to.	.	.	.		18 : —
— — — Het Nieuwe Testam. 4to.	.	.	.		2 : 10
B. Bekker, Betoverde Waereld, 4to.	.	.	.		5 : 5
C. Tuinman, over den Ca echismus, 4to.	.	.	.		3 : —
S. Panfer, Mathematische Raritaitkamer,	.	.	.		3 : 3
J. de Bucquoy, Zestienjarige Reize naar de Indiën, 4to, met pl.	.	.	.		1 : 16

C. King, Koophandel van Groot Brittanje, 2 deelen, 4to.	f 2 : 10
A. Tuffing, Cypria, 2 deelen, 4to.	5 : —
Een stel Kunstsprenten tot de Tooneelpoëzy van S. Feitama, 4to, 17 stuks, door Buys en Vinkeles.	10 : 10
grootp.	15 : 15
Het pourtr. van S. M. v. d. Wilp, 4to.	— : 12
— N. S. v. Winter, 4to.	1 : —
— L. W. v. Merken, 4to.	1 : —
— Willem Tell, gr. 8vo.	— : 12
— Willem de eerste, 4to.	— : 12
— Joannes Nomsz, 4to.	— : 12
— — — — —, 8vo.	— : 12
— Ward Bingley, fo.	1 : 10
— Bern. de Bosch, 4to.	1 : —
— Willem Imme, gr. 8vo.	— : 12
— Fredrik den 2den, gr. 8vo.	— : 12
Kleine Dichterlyke Handschriften, 8 schakeringen, gr. 8vo	12 : —
De vrolyke Zanggodinnen, 2 deelen, 12vo.	1 : 16
grootp.	2 : 5
bestp.	2 : 16
W. Bilderdijk, De Dood van Edipus, gr. 8vo.	1 : —
bestp.	1 : 10
Edipus, Koning van Athene, en Brief, gr. 8vo.	1 : 4
Brief over den Edipus, gr. 8vo. bestp.	— : 10
Deukalion en Pyrrha, gr. 8vo.	— : 15
Vertoogen van Salomon, gr. 8vo.	— : 16
Elius, in zeven zangen, gr. 8vo.	1 : 5
Bloemtjens, gr. 8vo.	2 : 4
Mijn Verlostiging, gr. 8vo.	2 : —
Bijvoegfel, gr. 8vo.	— : 16
Tyrtëus Krijgszangen, gr. 8vo.	— : 6
Lazarus Opwekking, gr. 8vo.	— : 10
O. C. F. Hoffham, Theorie der Nederd. Poëzy, gr. 8vo.	1 : 16
bestp.	2 : 14
Hekelschriften, gr. 8vo.	— : 11
Slaapdichten, gr. 8vo.	— : 11
bestp.	— : 15
Al stond 'er de Galg op, gr. 8vo.	— : 13
bestp.	1 : 3
De Brock, gr. 8vo.	— : 6
bestp.	— : 10
W. Imme, De Dankbare, gr. 8vo	1 : 10
bestp.	2 : 5
Martin, gr. 8vo. met des schryv. pourtr.	1 : 16
bestp.	2 : 14
Pauline, of de schoone boetvaardige, gr. 8vo	1 : 16
bestp.	2 : 14

P. le Clercq, Huwelyksmintaferceel, gr. 8vo. met pl.	f	1	8
bestp.		2	—
J. Fortman, Dichtliev. Mengelingen, enz. gr. 8vo.	=	1	5
J. Houtman, Michiel Adriaansz de Ruiter, gr. 8vo.	=	—	12
C. Loots, Schouwburg-Aanspraak, gr. 8vo.	=	—	6
— — — — — Memorie wegens den Schouwburg, gr. 8vo.	=	—	4
P. H. Thammien, Fabelen en Vertelsels, 2 deelen, gr. 8vo.	=	3	12
J. G. Doornik, De Krygskunst, in zes zangen, gr. 8vo.	=	1	16
— — — — — De Gelykheid der Menschen, gr. 8vo.	=	1	16
Christelyke Gezangen, ten gebruike der Doopsgez.	gr. 8vo.	=	1 : 10
bestp.		=	2 : 5
met nooten, kl. 12vo.		=	— : 11
gr. 12vo.		=	— : 14
gr. 4to		=	— : 18
Muzyk van J. A. Remmers, tot de Christelyke Ge-			
zangen, breed 4to		=	5 : —
Vriendenzangen, met Vignetten, gr. 8vo.		=	1 : 16
A. L. Barbaz, De Vrede, Dichtstuk, gr. 8vo.		=	— : 12
— — — — — Onafhanklykheid, Lierzang, gr. 8vo		=	— : 4
grootp.		=	— : 6
— — — — — Vaderlandsche Lierzangen, gr. 8vo.		=	1 : —
— — — — — De Eendragt, gr. 8vo		=	— : 2
bestp.		=	— : 6
P. Pypers, Rouwklagt, &c. gr. 8vo.		=	— : 8
J. C. C. den Beer Poortugael, Lierzang, gr. 8vo.		=	— : 1
grootp.		=	— : 6
— — — — — Redevoering, aen het			
volk van Nederland, by de eerste verjaering der			
Revolucie, gr. 8vo.		=	— : 8
bestp.		=	— : 12
A. Brusfe, Omwenteling, Lierzang, gr. 8vo.		=	— : 2
bestp.		=	— : 6
Volkszangen, by het Vryheidsfeest, kl. 8vo.		=	— : 2
grootp.		=	— : 6
Alliantiezangen, kl. 8vo.		=	— : 2
grootp.		=	— : 6
Het Hoogste Goed, Leerdigt, in vier zangen, gr. 8vo.		=	1 : 5
P. Langendyk, Levensloop der aartsvaderen, gr. 8vo.			
met pl.		=	1 : 5
Lykzangen op Ds. Deiman, gr. 8vo.		=	— : 8
M. L. Griethuizen, geb. Carellus, Kweekschool,			
gr. 8vo		=	— : 6
P. J. Kasteleijn, Losse vaerzen, gr. 8vo.			
A. Vereul, Poëtische brieven, gr. 8vo.		=	— : 8
— — — — — Losse vaerzen, gr. 8vo.			
— — — — — Redevoering over de Gelykheid der Men-			
schen, gr. 8vo.		=	— : 4
met een pl.		=	— : 15
grootp.		=	1 : 5
de plaat apart.		=	— : 15
			A.

A. M. Moens, Dichterlyke Bespiegelingen, gr. 8vo.	f	1	: 10
J. F. Helmers, Bespiegeling, gr. 8vo.	=	—	: 6
———— op Wattier, 8vo.	=	—	: 2
H. J. Roulland, La Tempête, gr. 8vo.	=	—	: 4
L. W. van Winter, née van Merken, Germanicus, poëme, 12vo.	=	2	: —
bestp.	=	3	: —
A. J. Zubli, Bybelsche Dichttafereelen, 8vo.	=	—	: 10
———— Losse vaerzen.			
W. Haverkorn, WZ. Hilverbeek, 8vo.	=	—	: 8
———— Lykzang op Pater	=	—	: 6
———— Rouwklagt van Ada	=	—	: 6
P. J. Uylenbroek, Brief wegens Fedra, kl. 8vo.	=	—	: 4
grootp.	=	—	: 8
———— Losse vaerzen.			
Onderwyzing in den Godsdienst, gr. 8vo.	=	—	: 15
bestp.	=	1	: 5
De Kosmopoliet of Waereldburger, 2 deelen, gr. 8vo.	=	8	: —
G. Adams, Gronden der Starrekunde, gr. 8vo. met pl.	=	2	: 10
bestp.	=	3	: 5
J. Hill, Proeve der Natuurlyke Historie, gr. 8vo.	=	1	: —
J. Nomsz, Mohammed, 2 deel. kl. 8vo. met een pourtr.	=	1	: 14
grootp.	=	2	: 10
———— Aanteekeningen op alle zyne Tooneelftukken, kl. 8vo.	=	1	: 5
grootp.	=	2	: —
———— Vertelsels, 3 stukken, kl. 8vo.	=	1	: 16
grootp.	=	3	: —
———— Abdallah, kl. 8vo.	=	—	: 6
grootp.	=	3	: —
———— Triomf der Teekenkunst, kl. 8vo.	=	—	: 4
———— Besccheiden Aanmerkingen, kl. 8vo.	=	—	: 6
grootp.	=	—	: 12
———— Verhandeling over het Weeskind van China, kl. 8vo.	=	—	: 4
grootp.	=	—	: 8
———— Losse vaerzen.			
J. G. Doornik, Levensschets van Pedro de Wreede, kl. 8vo.	=	—	: 4
grootp.	=	—	: 8
Lykzangen op L. Pater, kl. 8vo.	=	—	: 6
grootp.	=	—	: 12
H. Ogelwight, Junior, aan Wattier, wegens de Nina, 8vo.	=	—	: 2
P. G. W. Geysbeek, op Martinet, gr. 8vo.	=	—	: 4
Gelykheid, Vryheid, Brederfchap, gr. 8vo.	=	—	: 4
Rouwvaerzen over Izaak de Clercq, H. Z. gr. 8vo.	=	—	: 12

By den boekhandelaar Uylenbroek, te Amfteldam, in de
Nes, zyn de volgende beste en nieuwste tooneel-
ftukken, zo in vaerzen als profa, te bekomen.

H. Asfchenbergh, De Deugdzaame Zoon, tooneelfpelf	=	:	3
A. L. Barbaz, Philoctetes, op het eiland Lemnos, treurfp.	=	:	3
De Nieuwsgierige, blyfpel	=	:	3
Ericia, of de Vestaafche maagd, treurfpel	=	:	3
W. Bilderdijk, Edipus, treurfpel, en brief over den- zelven	=	:	4
De dood van Edipus, treurfpel	=	:	1
Deukalion en Pyrrha, tooneelftuk	=	:	15
W. Bingley, Het zestienjarig Meisje, blyfpel	=	:	6
De Belagchelyke Tooneelzucht, of de Liefhebbery Comedie in de War, blyfpel	=	:	10
J. de Clercq, H. Z. Meriones, koning van Krete, teurfpel	=	:	3
Eduard en Eleonora, treurfpel	=	:	3
Saint Valon, tooneelfpelf	=	:	3
M. A. de Clercq, Montrose en Amelia, tooneelfpelf	=	:	3
Vanglenne, of de Karaktertoets, tooneelfpelf	=	:	10
Het Gevaarelyke der Afwezigheid, tooneelfpelf	=	:	3
J. G. Doornik, De Graaf van Sternfeld, tooneelfpelf	=	:	3
A. A. Gaignan de l'Ami, Elize, treurfpel	=	:	6
P. G. W. Geysbeek, de Ongeduldige, blyfpel	=	:	3
G. J. Hammius, Eulalia Memau, tooneelfpelf	=	:	12
O. C. F. Hoffham, Al stond 'er de galg op! blyfpel	=	:	13
De Broek, voorfpel	=	:	6
J. Houtman, Thz. Irene, treurfpel	=	:	6
Montrose en Amelia, tooneelfpelf	=	:	3
De Indianen in Engeland, blyfpel	=	:	12
De Doortrapten, blyfpel	=	:	3
Wie is zy? blyfpel	=	:	3
J. Hugli, Willem Tell, treurfpel	=	:	3
W. Inime, Delia en Alaide, tooneelfpelf	=	:	3
De Weldadige, tooneelfpelf	=	:	6
De Verftandige Echtgenoot, tooneelfpelf	=	:	3
De Jonge Walburg, of de gevolgen van het fentimenteele, tooneelfpelf	=	:	10
De Edelmoedige Zoon, tooneelfpelf	=	:	6
Zaide, Treurfpel	=	:	3
P. J. Kasteleijn, De Marquis de Bouillé, heldenspelf	=	:	6
De Jufferlijke Kamerdienaar, blyfpel	=	:	6
Elfiide, treurfpel, pl.	=	:	12
Codrus, treurfpel	=	:	3
L. J. Lamaifon, Clementine en Desormes, tooneel- fpelf	=	:	3

C. Loots, Armoede en Grootheid, tooneelfpel .	f — : 12
J. Lurkeman, Codrus, treurspel .	— : 3
———— Canut, treurspel .	— : 3
P. F. Lynslager, Zoé, tooneelfpel .	— : 3
A. Alaas, De Wantrouwige, blyspel .	— : 12
J. Nomsz, De Graaf van Warwik, treurspel .	— : 7
———— Bajazeth, treurspel .	— : 7
———— De Cid, treurspel .	— : 7
———— Athalia, treurspel .	— : 7
———— Amelia, treurspel .	— : 7
———— Soliman de tweede, blyspel .	— : 3
———— Cora, treurspel, <i>pl.</i> .	— : 12
———— Coralli, treurspel, <i>pl.</i> .	— : 12
H. Ogelwight, Jun. Men doet wat men kan, niet wat men wil, blyspel .	— : 6
———— De Verbeterde Dwaas, blyspel .	— : 6
———— Waldheim, tooneelfpel .	— : 12
———— De Vrindenraad, tooneelfpel .	— : 12
———— Louïse en Volsan, tooneel .	— : 3
P. Pypers, Merinval, of de gevolgen der wraak- zucht, tooneelfpel .	— : 10
———— De Graaf van Comminge, of de onge- lukkige Gelieven, tooneelfpel .	— : 12
———— Lausus en Lydia, treurspel, <i>pl.</i> .	— : 12
B. Kuloffs, Willem Tell, treurspel, <i>poort.</i> .	— : 12
———— Fredrik van der Trenck, tooneelfpel .	— : 3
J. Starrenburg, Apollo in Dordrecht, en De Zang- berg, twee divertissemanten .	— : 6
F. van Steenwyk, Leonidas, treurspel .	— : 3
P. J. Uyenbroek, Meropé, treurspel, <i>pl.</i> .	— : 12
———— De Vertrouweling, kluchtig treursp. .	— : 12
———— Fenelon, treurspel .	— : 10
———— De Ware Heldenmoed, tooneelfpel .	— : 3
D. A. v. d. Wart, Liefde en Grootmoedigh. toon. .	— : 10
———— Cange, tooneelfpel .	— : 6
Wigcherlink, De Rechtichapen Krygsman, tooneelfp. .	— : 3
N. S. v. Winter, Menzikoff, treurspel .	— : 3
L. W. ———— Louïze d'Arlac, treurspel .	— : 3
———— Sebille van Anjou, treurspel .	— : 3
———— Gelonide, treurspel .	— : 3
Non datur ad musas, &c, Esther, treurspel .	— : 7
Vrijt doet vorderen, De Gewaende Filosooph, blyspel .	— : 6
De Burgemeester, tooneelfpel .	— : 12

Van meest allen zyn eenigen voor de liefhebbers op groot pa-
pier te bekomen. Verscheiden nieuwen zyn ter persse.
Veertig Kunstprinzen voor onderscheiden tooneelfpellen.
Algemeene Kunsttitels voor allerlei dichtwerken, in 4to. en
in 8vo.

